له صحیح البخاری او مسلم شریف

څخه

Ketabton.com

د سلـــــــو ۱۰۰ حدیثونو ټولګه

ژباړه: ضیاءالرحمن ذهین

(c) ketabton.com: The Digital Library

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډالۍ

د مبارکو حدیثونو دغه کوچنۍ ټولګه مې زه خپل اروابناد نیکه جان ته ډالۍ کوم، چاچې په ډیره مینه او شفقت سره تل د زده کړو لور ته هڅولي یم. له تاسو هیله لرم چې په خپلو دوعاګانو کې یاد وساتي. رب متعال دې جنت الفردوس ورته نصیب کړي.

په دوهم قدم کې خپل قدرمن استاد ملا سردارآغا حیدری ته ډالۍ کوم، چاچې د حدیثونو په ژباړه کې راسره نه ستړې کیدونکي هلي ځلي وکړي، او زه یې د دې ټولګې ژباړلو ته تشویق کړم. رب تعالی دې په پوهه کې برکت راولي.

په ډیره مینه او درنښت

ض.ذهین

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژباړن سریزه

الحمدالله رب العالمین والعاقبه للمتقین والصلاه والسلام علی رسوله الامین وعلی آله واصحابه اجمعین.

اما بعد له قرانکریم وروسته د دین تر ټولو مهمه سرچینه حدیث دي، په کومو کې چې د نبي کریمﷺ مبارک اقوال، افعال، اخلاق او وړاندیزونه بیان شوي دي. دنبي کریمﷺ اخلاق او کړنې د مسلمانانو لپاره د ښو اخلاقو اوکردارونو نمونې دي. که مونږ وغواړو چې د نبي کریمﷺ په سنتو ځان برابر کړو، نو باید د هغه له اقوالو او افعالو څخه ځان خبر کړو. نو دا ښکاره ده چې د حدیثو له زده کولو او مطالعه وروسته به مونږ د خوږ نبي کریمﷺ له افعالو او اقوالو څخه خبریږو او هغه به په ځان او ټولنه باندې عملي کوو.

که وکتل شي د قرانکریم تفسیر او توضیحات په احادیثو کې موندل کیږي، هغه څه چې په قرانکریم کې په عمومي ډول بیان شوي وي د هغه په اړه احادیثو په ځانګړي ډول توضیح او تشریح وړاندې کوي. بله داچې د رسول پاکﷺ حدیثونه زمونږ او تاسي په ژوند کې هغه قانون دي، چې بغیر له کومې نمګړتیا څخه مونږ او تاسي ته د ژوند ټول اصول تشریح کوي،او په اړه پښپړ یې معلومات راکوي او د هغو له عواقیبو مو خبروي.

په دغه ټولګه کې ټول سل حدیثونه جمعه شوي دي، چې له جملې څخه یې ۴۵ متفق علیه حدیثونه دي. متفق علیه هغه حدیثونو ته وویل کیږي چې هم په صحیح البخاري او هم په صحیح المسلم کې روایت شوي وي. ۱۴ حدیثونه له صحیح البخاری څخه دي. د احادیثو دغه کتاب د امام محمد بن اسماعیل البخاري (رحمه الله) لخوا څخه د شپاړلسو کلنو په جریان کې ترتیب شوي دي. په دغه کتاب کې د حدیثونو دشمیر په اړه مختلیف اقوال راغلي دي. ابن صلاح او نووي وایي: په صحیح البخاري کې ټول ۷۲۷۵ حدیثونه راټول شوي دي چې بغیر له تکراري حدیثونو څخه ۴۰۰۰ حدیثونه کیږي. ابن حجر عسقلانی بیا واي چې ټول پکې ۷۳۹۷ حدیثونه راټول شوي دي چې بغیر له تکراري حدیثونو څخه۲۶۰۲ حدیثونه کیږي.

په دغه ټولګه کې پاتې ۴۱ حدیثونه له صحیح المسلم شریف نه راوړل شوي چې د احادیثو دغه معتبر کتاب د امام ابوالحسن مسلم بن حجاج القشیري نشاپوري لخوا لیکل شوي دي چې د حدیثونو شمیر یې ۷۲۷۵ دي بغیر له تکراري حدیثونو څخه ۴۰۰۰ حدیثونه پاتې کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې د الله‌ﷻ شکر آدا کوم چې ماته یې د دې ټولګې د ژباړلو توفیق راکړ که له ما څخه که کومه تیروتنه شوې وي لومړي له الله‌ﷻ او بیا ستاسو څخه بښنه غواړم.

په ډېر مینه او درنښت

ضیاءالرحمن ذهین

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ: « کَلِمَتَانِ خَفِیفَتَانِ عَلَی اللِّسَانِ، ثَقِیلَتَانِ فِی الْمِیزَانِ، حَبِیبَتَانِ اِلَی الرَّحمنِ: سُبحانَ اللَّهِ وَبِحِمْدِهِ، سُبحانَ اللَّهِ العظِیمِ» متفق علیه

ابوهریره رضی الله عنه وایي: د نبي کریمﷺ وفرمایل: دوه کلمې دي، چې په ژبه سپکې د خو د اعمالو په تله کې وزن لرونکې دي، او د اللهﷻ په وړاندې محبوبې دي. هغه کلمې دادي سُبحانَ اللَّهِ وَبِحِمْدِهِ، سُبحانَ اللَّهِ العظِیمِ

۲) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: جَاءَ رَجُلٌ اِلَی رَسُولِ اللَّهِﷺ فَقَالَ: یَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ أَحَقُّ النَّاسِ بِحُسْنِ صَحَابَتِی؟ قَالَ: «أُمُّکَ» قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّکَ». قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أُمُّکَ». قَالَ: ثُمَّ مَنْ؟ قَالَ: «ثُمَّ أَبُوکَ» (متفق عیله)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ حضور ته یوکس راغی وویل: کوم کس زما د ښه چلند لپاره له نورو ډیر حقدار دی؟ ورته وویل: ستا مور. بیایې پوښتل: وروسته څوک؟ ورته وویل: ستا مور. بیایې پوښتل: وروسته څوک؟ ورته وویل: بیا هم ستا مور. وپوښتل: وروسته له مور څخه؟ ورته وویل: وروسته له مور څخه دې پلار

۳) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: اِیَّاکُمْ وَالظَّنِّ، فاِنَّ الظَّنَّ أَکذبُ الحدیثِ. (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: له بد ګمان څخه ځان وساتي، ځکه بد ګمان د دروغو بدترین شکل دی.

۴) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ: «اِنَّ العبْد لَیَتَکَلَّمُ بِالکَلِمةِ مَا یَتَبَیَّنُ فیهَا یَزلُّ بهَا اِلی النَّارِ أبعدَ مِمَّا بین المشْرِقِ والمغْرِبِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: یو کس به داسې یو کلیمه ووایي چې د هغه په اړه به نه پوهیږي، نو دهغه په وجه به جهنم ته ننوځي او له هغه څخه چې د ختځ او لویدیځ ترمنځ دې لرې دې.

۵) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّ صلی الله علیه و آله وسلم أَنَّهُ قَالَ: « اِنَّ اللَّهَ یَغَارُ، وَغَیرةُ اللَّهِ أَنْ یَأْتِیَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: اللهﷻ هغه وخت په غیرت کې راځي، چې کله یومسلمان د هغو کارونو مرتکب شي چې اللهﷻ حرام کړي دي.

۶) عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الْعُمرةُ اِلَی الْعُمرةُ کَفَّارَةٌ لمَا بَینَهُمَا وَالحجُّ المبْرُورُ لَیس لَهُ جَزَاءُ اِلاَّ الجنَّةُ» (متفق علیه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: یو عمره تر بلې عمرې پورې د هغو ګناهونو د بښنلو لامل کیږي، چې د دې دوه عمرو ترمنځ ترسره شوي وي، او د قبول شوي حج ثواب له جنت پرته بل څه نه دی.

۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ قَامَ رَمَضَانَ اِیمَانًا وَاحْتِسَابًا غُفِرَلَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: د نبي کریمﷺ وفرمایل: څوک چې د روژې میاشت د ثواب د حاصلولو په خاطر په عبادت کې تیره کړي، هغه ټول تیر ګناهونه به یې معاف شي.

۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « التَّثَاؤُبُ مِنَ الشَّیطانِ، فَإِذَا تَثَاءَبَ أَحَدُکُمْ فَلیرُدَّهُ مَا استطَاعَ، فَاِنَّ أَحَدَکُمْ اِذَا قَالَ هَا ضَحِکَ الشَّیطانُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: آرګمی د شیطان له لوري څخه دي. کله چې آرګمی له تاسو څخه کوم یو ته راغي نو هڅه وکړي چې مخه یې ونسي. ځکه کله چې تاسو خوله خلاصوی او ارګمی کوي نو شیطان خاندي.

۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «السَّاعِی عَلَی الأَرملَةِ وَالْمِسْکِینِ، کَالْمُجَاهِدِ فِی سَبِیلِ اللَّهِ، أَوِ القائِمِ اللَّیل الصَّائِمِ النَّهارَ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: دنبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک چې د کونډو او مسکینانو د ضرورتونو د پوره کولو کوښښ کوي، د هغه کس په شان ده چې د خدایﷻ په لار کې جهاد کوي او یا د هغه کس په شان ده چې شپه په عبادت صبا کوي او د ورځې لخوا روژه نیسي.

۱۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ قَالَ: « مَایُصِیبُ الْمُسْلِمَ مِنْ نَصَبٍ وَلا وَصَبٍ، وَلا هَمٍّ وَلاحُزن، وَلا أَذًی وَلاغَمٍّ، حَتّی الشَّوکهُ یُشَاکُهَا اِلاَّ کَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَایَاهُ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: مسلمان به هیڅکله په ناروغیو، اندیښنو او غمونوکې نه مبتلا کیده، مګر په وسیله یې اللهﷻ ګناهونه معاف کوي. حتی اغزي یې چې په پښه کې ځي هم دګناهونو د کفاري لامل کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « حقُّ الْمُسْلمِ عَلَى الْمُسْلِمِ خمس: رَدُّ السَّلام، وَعِيَادَةُ الْمرِيض، واتِّبَاعُ الجنائِز، واِجابةُ الدَّعوةِ، وتَشميت العَاطِسِ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: يو مسلمان حق په بل مسلمان باندې پنځه شيان دي. ۱-د سلام جواب ۲- د مريض پوښتنه کول ۳- جنازه کول ۴- د بلني منل ۵- د پرنجې په وخت کې دعا

۱۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ : «مَنْ شَهِدَ الجنَازَةَ حَتَّى يُصَلَّى عَلَيها فَلَهُ قِيراطٌ، وَمَنْ شَهِدَهَا حَتَّى تُدفنَ فَلَهُ قِيرَاطَانِ». قِيلَ: وَمَا الْقِيرَاطَانِ؟ قَالَ: «مِثْلُ الجبَلَيْنِ العظِيمَيْنِ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې د جنازي د لمانځه تر ادا کولو پوري وي، هغه ته به يو قيراط ثواب رسيږي. او هغه څوک چې د تدفين د مراسمو تر پايه پوري وي، هغه ته به دوه قيراط ثواب رسيږي. وپوښتل سول: دوه قيراط څومره دي؟ وفرمايل: د دوه لويو غرونو په اندازه

۱۳ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه قَالَ: «مَا عَابَ النَّبِيُّﷺ طَعَامًا قَطُّ، اِنِ اشتهَاهُ أَكَلَهُ وَاِلا تَرَكَهُ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ به هيڅکله په خوړو نيوکه نه کوله، که به يې خوښ وو خوړل به يې، او که به يې خوښ نه وو له خوړلو به يې پرهيز کاوه.

۱۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « حُجِبَتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ وَحُجِبَتِ الجنَّةُ بِالمكَارِهِ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: اور د نفسي خواهشاتو په پرده کې ده، او جنت د تکليفونو او ستونزو په پرده کې ده.

۱۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِذَا قُلت لِصَاحِبِکَ يَوم الْجُمُعَةَ: أَنْصِتْ، وَالاِمَامُ يَخْطُبُ، فَقَدْ لَغَوت» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: که چيري امام د جمعي په ورځ د خطبي په ويلو بوخت وي، او ته هغه کس ته چې تاته نږدې ناست ده ووايي (چپ شه) نو تا بې فايدي خبري وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

١٦ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لَوْلا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِی، أَوْ عَلَى النَّاسِ، لأَمَرْتُهُمْ بِالسِّوَاکِ مَعَ كُلِّ صَلاةٍ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: كه چيري زما په امت او يا په خلكو باندې نه سختيدى، ما به دوي ته آمر كړي وو، چې د هر لمانځه لپاره مسواک ووهي.

١٧ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «وَيْلٌ لِلأَعقابِ مِنَ النَّارِ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هلاكت دي وې هغو پوندو لره چې د دوزخ له آور څخه نه خلاصيږي.

١٨ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: «أَمَا يَخشى أَحَدُكُمْ أَوْأَلا يَخشى أَحَدُكُمْ اِذَا رَفَعَ رَأسهُ قَبل الاِمَامِ، أَنْ يَجعلَ اللَّهُ رَأسهُ رَأس حِمَارٍ » (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې له امام نه مخكې سر پورته كوي، ايا نه ويريږي چې اللهﷻ به يې سر د خره په سر تبدل كړي.

١٩ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ:: «مَنْ غَدَا اِلَى المسْجِدِ وَرَاحَ أَعَدَّاللَّهُ لَهُ نُزُلَهُ مِنَ الجنَّةِ كُلَّمَا غَدَا أَوْ رَاحَ» (متفق عليه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې مسجد ته تگ راتگ كوي. د هر تگ را تگ په بدل كې به اللهﷻ په جنت كې ملمستيا ورته چمتو كړي.

٢٠ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلاثٌ: اِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَ اِذَا وَعَدَ أَخلفَ، وَاِذَا اؤْتُمِنَ خَانَ» (متفق عليه)

له ابوهريره رضی الله عنه څخه روايت ده، چې نبي كريمﷺ وفرمايل: د منافق درى علامي دي. ١- كله چې خبري كوي دروغ وايي. ٢- په وعده كې خلاف كوي. ٣- په آمانت كې خيانت كوي.

٢١ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ: « مَا أَسفلَ مِنَ الكعبيْنِ مِنَ الاِزَارِ فَفِی النَّارِ» (رواه البخاری)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: د هر شخص که پایڅې تر بیدېو لاندې وي، په جهنم کې ده. (البته په هغه وخت کې چې دغه ټیټوالي د کبر له وجي وي.) فتح الباري

۲۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « المَلائِکَةُ تُصَلَّی عَلَی أَحَدِکُمْ مَا دَامَ فی مُصَلاَّهُ الَّذی صَلَّی فِیهِ مَا لمْ یُحْدِث، تَقُول: اللَّهُمَّ اغْفِرْلَه، اللَّهُمَّ ارحمْهُ» (رواه البخاری)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: ملایکې له تاسو څخه یو کس ته دوعا کوي، کله چې په هغه ځای کې پاتې وي چې هلته یې لمونځ آدا کړي وي ، او تر څو پورې چې بې اودسه شوي نه وي، ورته ویل کیږي: اې اللهﷻ هغه وبښې، اې اللهﷻ په هغه باندې رحم وکړې.

۲۳ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« کُلُّ أُمَّتِی یَدْخُلُونَ الجنَّةَ اِلاَّ مَنْ أَبَی». قَالُوا: یَا رَسُولَ اللَّهِﷺ، وَمَنْ یَأبی؟ قَالَ: «مَنْ أَطَاعَنِی دَخَلَ الجنَّةَ، وَمَنْ عَصَانِی فَقَدْ أَبَی» (رواه البخاری)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: زما ټول امتیان جنت ته داخلیږي، بغیر له هغه چا څخه چې انکار وکړي. صحابه کرامو پوښتنه وکړه.؟ یا رسول الله هغه څوک دي چې انکار کوي؟ نبي کریمﷺ وفرمایل: هرڅوک چې زما اطاعت وکړي جنت ته داخلیږي، او که نافرماني وکړي، په حقیقت هغه انکار کړي ده.

۲۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « اِذا قَالَ الرَّجُلُ الأَخِیه: یَا کَافِر، فَقَدْ بَاءَ بِهَا أَحَدُهُما، فَاِنْ کَان کَمَا قَالَ وَاِلاَّ رَجَعَتْ عَلَیْه» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر کله چې یو شخص خپل ورور ته ووایي اې کافره! نو دغه مذکوره کلیمه له دغو دواړو څخه یو ته راګرځي، که چیرې هغه کس کافر وي خو سمه ده، او که نه وي بیا خپله ویونکي ته راجع کیږي.

۲۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «للَّهُ أَفرحُ بتَوْبِةُ عَبْدِهِ مِنْ أَحَدِکُمْ یجدُ ضالَّتَهُ بالفلاةِ» (متفق علیه)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: اللهﷻ د خپل بنده په توبه دومر خوشحاله کیږي، لکه یو کس چې په صحرا کې خپل ورک شوي مال پیدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۶ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه قال: قال رسول اللهﷺ « لاَ تَدْ خُلُونَ الجنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا، وَلاَ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا، أَوَلاَ أَدُلُّكُمْ عَلیَ شَیء اِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلاَمَ بَینكُمْ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هيڅ څوک به جنت ته داخل نشي، تر څو پوري ايمان رانه وړي، او تر هغه به ايمان رانه وړي، تر څو له يو بل سره مينه ونه کړي. آيا تاسو ته داسي کار ونه ښايم، چې په کولو سره يې ستاسو په منځ کې مينه پيدا شي؟ سلام په خپل منځ کې دود کړي.

۲۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « الصَّلَوَاتُ الخمْسُ وَالْجُمعةُ اِلَی الْجُمعةِ، وَرَمَضَانُ اِلَی رَمَضَانَ مُكَفِّرَاتٌ مَا بَینهُنَّ اِذَا اجتنَبَ الكبَائرَ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: پنځگوني لمونځونه او د جمعي لمونځ د بلي جمعي تر لمانځه پوري د هغه گناهونو دکفاري لامل کيږي، چې د دغو لمونځونو په منځ کې تر سره شوي وي. البته تر هغه وخت پوري چې لوي گناهونه نه وې شوي. همدارنگه يو روژه تر بلي روژي پوري هم د گناهونو د كفاري لامل كيږي. په شرط د دې چې انسان د لويو گناهونو له کولو پرهيز وكړي.

۲۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه قال: قال رسول اللهﷺ «أَفضلُ الصِّیَامِ بَعد رَمَضَانَ، شَهْرُاللَّهِ الْمُحَرَّمُ، وَ أَفضلُ الصَّلاَةِ، بَعد الفرِیضَةِ، صَلاَةُ اللَّیْلِ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: بهترينه روژه د روژې له مياشتې وروسته د اللهﷻ د محرم د مياشتي روژه ده او بهترين لمونځ له فرايضو وروسته د شپې لمونځ دي. يعني تهجد

۲۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ تَاب قَبل أَنْ تطلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مغْرِبِهَا تَابَ اللَّه علَیْه» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې مخکې له دې چې لمر د مغرب لخوا راپورته شي، توبه وكړي اللهﷻ يې توبه قبلوي.

۳۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«جُزُّوا الشَّوَارِبَ وَ أَرْخُوا اللِّحَى خَالِفُوا المجُوسَ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وايي: نبي كريمﷺ وفرمايل: خپل بريتونه مو واړه کړي، او گيري مو لويې کړي. په دې کار مو له مجوسيانو سره مخالفت وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لأَ أَقُولَ سبحان اللَّهِ وَالحَمْدُاللَّهِ، ولاَ اِلَه الاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَکْبر، أَحبُّ اِلیَّ مِمَّا طَلَعَت علیهِ الشَّمْسُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: په حقيقت کې که زه ووايم سبحان اللَّهِ وَالحَمْدُاللَّهِ، وَلاَ اِلَه الاَّ اللَّهُ، وَاللَّهُ أَکْبر. ماته تر هغه څه زيات محبوب دي، چې لمر پرې راختلي ده.

۳۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «منْ حمَلَ عَلَینا السَّلاح،فَلَیس مِنَّا، ومَنْ غَشَّنَا، فَلَیس مِنَّا» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: څوک چې پرمونږ وسله پورته کړي له مونږ څخه نه دي، او څوک چې له مونږ سره خيانت وکړي له مونږ څخه نه دي.

۳۳ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « اِذَا مَاتَ الاِنسانُ انقطَعَ عَنْهُ عَمَلُهُ اِلاَّ مِنْ ثَلاَثٍ: اِلاَّ مِنْ صَدَقَةٍ جَارِیَةٍ، أَوْعِلم یُنتفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ یَدْعُولَهُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: کله چې انسان وفات شي د اعمالو ثواب يې قطعه کيږي. بغير له دريو شيانو څخه: ۱- صدقه جاريه ۲- علم نافعه ۳- نيک صالحه آولاد چې ورته دوعا کوي.

۳۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لَقِّنُوا مَوتاکُمْ لاَ اِلَهَ اِلاَّ اللَّهُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: د لاَ اِلَهَ اِلاَّ اللَّهُ کليمه هغو کسانو ته تلقين کړي، چې د مرگ په حالت کې وي.

۳۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ کَذَبَ عَلَیَّ مُتَعَمِّدً فلیتَبَوَّأْ مَقعدَهُ مِنَ النَّارِ» (متفق علیه)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هر څوک چې په قصدي ډول ماته د يوي خبري د دروغو نسبت وکړي، په دوزخ کې خپل ځای تيار کړ.

۳۶ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَنْ دَعَا اِلَی هُدًی کَانَ لَهُ مِنَ الأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لاَ یَنْقُصُ ذَلِکَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَیئا، وَ مَنْ دَعَا اِلَی ضَلاَلَةٍ کَانَ عَلَیْهِ مِنَ الاِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ لاَ یَنقُصُ ذَلِکَ مِنْ آثَامِهِمْ شَیئا» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: که څوک خلک د هيدايت لاري ته دعوت کړي، نو دته به د هغو کسانو په اندازه اجر ورکول شي چې هغه نيکه لار تعقيبوي، او د هغو په ثواب کې به هيڅ کمي رانشي. او که څوک خلک د گمراهي په لور دعوت کړي، نو د هغو کسانو په اندازه گناهگاريږي چې هغه غلته لار تعقيبوي او د هغو په گناه کې به هيڅ کمي رانشي.

۳۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « قَالَ اللَّهُ تعَالی: أنَا أغْنی الشُّرَکَاءِ عَنِ الشّرک، مْن عَملَ عَمَلا أشرک فیهِ مَعِی غَیْرِی، تَرَکْتُهُ وشِرکهُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: اللهﷻ فرمايي زه له شريک څخه بي نيازه يم، که څوک داسي عمل وکړي چې پکي له ماسره بل شريک په نظر کې ولري، نو زه به هغه او د هغه شرک له منځه يوسم.

۳۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « مَنْ صَلَّی عَلَیَّ وَاحِدةً صَلَّی اللَّهُ عَلَیْهِ عَشرا» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: که څوک په ما باندې يو ځلي درود ووايي اللهﷻ لس ځلي ورباندې درود وايي.

۳۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «کُلَّ الْمُسْلِمِ عَلَی الْمُسْلِمِ حرامٌ: دمُهُ ومالُهُ وعِرْضُهُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: د يو مسلمان ټول حقوق په بل مسلمان باندې حرام دي. هغه که وينه وي، که مال او که ناموس وي.

۴۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةً رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «مَانَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَال، وَمَا زَادَ اللَّهُ عَبدا بِعَفو اِلاَّ عِزّا، وَمَا تَوَاضَعَ أَحَدٌ للَّه اِلاَّ رَفَعَهُ اللَّهُ عَزَّوجلَّ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هيڅکله صدقه له مال څخه نه کميږي، يقيناً اللهﷻ د خپل بنده د بخشش به بدل کې د هغه عزت نه کموي، او که هر بنده د اللهﷻ لپاره عاجزي وکړي، اللهﷻ يې مقام او مرتبه لوړوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۱ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«أَتَدْرُونَ مَا الْغِیبَةُ؟» قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعلمُ.قال: «ذِکْرُکَ أَخَاکَ بِمَا یکرهُ» قِیلَ: أَفَرَأَیت اِنْ کَانَ فِی أَخِی مَا أَقُولُ؟ قَالَ: «اِنْ کَانَ فِیهِ مَا تَقُولُ فَقَدِ اغتبتهُ وَاِنْ لَمْ یَکُنْ فِیه فَقَدْ بَهَتَّهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: آیا پوهیږي چې غیبت څه شي ده؟ ورته وویل سول: اللهﷻ او د الله رسولﷺ ښه پوهیږي. نبي کریمﷺ وفرمایل: خپل ورور به داسي څه سره یادول چې د هغه نه خوښیږي. ورته وویل سول: که د ورور په شتون کې څه ووایو بیا څنګه دي؟ نبي کریمﷺ وفرمایل: کوم څه چې د ورور به مخکي وایې دا د هغه غیبت ده، او که دې ورور شتون ونه لري بیا مو وروپسي بهتان وتاړه.

۴۲ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« سبقَ الْمُفَرَّدُونَ» قَالُوا: وَمَا الْمُفَرَّدُونَ یَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قال:«الذَّاکِرُونَ اللَّهَ کَثِیرًا وَالذَّاکِرَاتُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: مفردون مخکي سول. پوښتنه وشوه. ای د اللهﷻ رسولﷺ مفردون کوم کسان دي؟ نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه نارینه او ښځینه چې د اللهﷻ ډیر ذکر کوي.

۴۳عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« اِنَّ اللَّه لایَنْظُرُ اِلی أَجْسامِکُم، وَلا اِلی صُوَرِکُم، وَلَکِنْ یَنْظُرُ اِلَی قُلُوبِکُمْ وَ أَعمالِکُمْ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: یقیناً چې اللهﷻ ستاسي بدنونو او مخونو ته نه ګوري، بلکې ستاسي زړونو او اعمالو ته ګوري.

۴۴ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« لا تَجعلُوا بُیُوتَکُمْ مَقَابِر، اِنَّ الشَّطانَ یَنْفِرُ مِن الْبیْتِ الَّذی تُقْرأُفِیهِ سُورةُ البقرةِ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: له خپلو کورونو نه هدیري مه جوړوي، یقیناً له هغه کور نه شیطان تیښته کوي، چې هلته د بقري سورت تلاوت کیږي.

۴۵ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:« لاَ یَدْخُلُ الجنَّةَ مَنْ لاَ یَأمنُ جَارُهُ بَوَائِقَهُ» (رواه مسلم)

ابوهریره رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هغه څوک به جنت ته داخل نشي، کوم چې له ضرر نه یې ګاونډی په امان نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴۶ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«أَقربُ مَا يَكُونُ العبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: بنده د سجدې په حالت کې تر بل هر وخت زيات اللهﷻ ته نږدې وي نو هلته زياته دعا کوي.

۴۷ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَلتمِسُ فِيهِ عِلما سَهَّلَ اللَّهُ لَهُ بِهِ طَرِيقًا اِلَی الجنَّةِ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې په داسي لاره روان شي چې پکې علم غواړي، نو اللهﷻ ورته د جنت لاره برابره کړي.

۴۸ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«اِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوم الْقُيَامَةُ: أَين الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِی؟ اليوم أُظِلُّهُمْ فِی ظِلِّی يَوم لاَ ظِلَّ اِلاَّ ظِلِّی» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: اللهﷻ د قيامت په ورځ ووايې، چيري دي هغه کسان چې زما د جلال به خاطر به يې له يو بل سره مينه کوله، چې زه يې نن به خپل سيوري کې ځای کړم په داسي ورځ چې زما له سيوري پرته به بل هيڅ سيوري نه وي.

۴۹ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « اِذَا أُقِيمَتِ الصَّلاَةُ فَلاَ صَلاَةَ اِلاَّ المكْتُوبَةُ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: کله چې د لمانځه لپاره اقامت وويل شي، بغير له فرض لمانځه نه نور لمونځونه صحيح نه دي.

۵۰ عَنْ أَبِی هُرَیرةَ رضی الله عنه: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الدُّنيا سِجْنُ المُؤْمِنِ وجنَّةُ الكَافِرِ» (رواه مسلم)

ابوهريره رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: دنيا د مسلمان لپاره زندان، او د کافر لپاره جنت دي.

۵۱ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها، أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ:«مَنْ أَحدث فی أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيس مِنْهُ فَهُو رَدٌّ» (متفق عليه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هر شخص چې زمونږ په دين کې داسي څه نوي رامنځته کړي، چې د دين برخه نه وي نو هغه مردود دي.

۵۲ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها، أَنَّ رَسُولَ اللّهِﷺ قَالَ:«أَحَبَّ الْأَعمالِ اِلَی اللّهِ أَدومُهَا وَاِنْ قَلَّ» (متفق عليه)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: د خدای تعالیﷻ په وړاندې تر ټولو محبوبترين عمل هغه دي، چې دوام وکړي البته که کم هم وي.

۵۳ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها، عَنِ النَّبِیَّ ﷺ قَالَ:« مَنْ نَذَرَ أَنْ يُطِيعَ اللّهَ فَلْيُطِعْهُ، وَمَنْ نَذَرَ أَنْ يَعْصِيَه ُفَلا يَعْصِهِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې نظر وکړي چې د اللهﷻ اطاعت وکړي بايد هغه اطاعت وکړي، او هر څوک چې نظر وکړي چې د اللهﷻ نافرماني وکړي بايد هغه نافرماني ونه کړي.

۵۴ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها قَالَتْ، قَالَ النَّبِیَّ ﷺ:«لا تَسُبُّوا الأَمواتَ، فَاِنَّهُمْ قَدْ أَفضوْا اِلَی مَا قَدَّمُوا» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ وفرمايل: مړو ته ښکنځل مه کوي ځکه هغوي اوس د خپل اعمالو پايلو ته رسيدلي دي.

۵۵ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها: «أَنَّ النَّبِیَّﷺ كَانَ لا يَدَعُ أَربعًا قَبل الظُّهْرِ وَرَكعتَيْنِ قَبل الغدَاةِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ به څلور رکعته مخکي له ماسپښين نه او دوه رکعته مخکې له سهاره نه پريښودل.

۵۶ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها قَالَتْ: «كَانَ النَّبِیَّﷺ يُعْجِبُهُ التَّيَمُّنُ فِی تَنَعُّلِهِ، وَ تَرَجُّلِهِ، وَطُهُورِهِ، وَفِی شَأْنِهِ كُلِّهِ» (رواه البخاری)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کريمﷺ به د بوټونو په پوښو کولو کې، د ويښتانو په ګمنځولو کې، په آداسه او نور کارونو کې له ښي طرفه شروع کول خوښول.

۵۷ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللّهُ عَنها قَالَتْ: « كَانَ النَّبِیَّﷺ يَذْكُرُاللّهَ عَلَی كُلِّ أَحيانِهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ به په هر حالت کې د خدای تعالیﷻ ذکر کاوه.

۵۸ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «رَکعتَا الفجْرِ خَیْرٌ مِنَ الدُّنیا وَمَا فِیهَا» (رواه مسلم)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: د سهار دوه رکعته سنت له دنیا او ما فیها څخه غوره دي.

۵۹ عَنْ عَائِشَةَ رَضِی اللَّهُ عَنها عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «اِنَّ الرِّفقَ لا یَکُونُ فی شی ءٍ اِلاَّ زَانَه، وَلا یُنزعُ مِنْ شَیءٍ اِلاَّ شَانَهُ» (رواه مسلم)

عائشه رضی الله عنها واي: نبي کریمﷺ وفرمایل: نرمه رویه په هیڅ شي کې نه ده، مګر هغه شي ته ښکلا ورکوي او لیري کیدل په هیڅ شي کې نه وي مګر هغه شي ته بدوالي ورکوي.

۶۰ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «لا یُؤْمِنُ أَحَدُکُمْ حَتَّی یُحِبَّ لأَخِیهِ مَا یُحِبُّ لِنَفْسِهِ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: مسلمان هغه څوک دي چې څه د ځان لپاره خوښوي، د بل مسلمان ورور لپاره یې هم خوښ کړي.

۶۱ عَنْ أَنَسِ ابْنِ مَالِکٍ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِﷺ:«مَا مِنْ مُسْلِمٍ یَغْرِسُ غَرسا، أَوْ یَزرعُ فَیَأْکُلُ مِنْهُ طَیْرٌ أَوْ اِنسانٌ أَوْ بَهِیمَةٌ اِلاَّ کَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ» (متفق علیه)

انس رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر مسلمان که یو ونه کینوي او یا تخم وشندي، له دې څخه که انسانان، پرنده ګان او حیوانات څه وخوري د دې کس لپاره صدقه ګڼل کیږي.

۶۲ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ:«مَنْ أَحَبَّ أَنْ یُبسطَ لَهُ فِی رِزْقِهِ وَیُنسأَ لَهُ فِی أَثَرِهِ فَلیصِلْ رَحِمَهُ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: که هر څوک خوښوي چې روزي یې زیاته او عمر یې اوږد شي باید صله رحمي ولري.

۶۳ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه قَالَ: کَانَ النَّبِیِّﷺ یَقُولُ: «اللَّهُمَّ رَبَّنَا آتِنَا فِی الدُّنیا حَسَنَةً وَفِی الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّار» (متفق علیه)

(c) ketabton.com: The Digital Library

انس رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ هميشه دا دعا لوستله: آی پروردګاره! مونږ ته په دونيا کې نيکي راکره او په اخرت کې نيکي راکړه او مونږ د دوزخ له اور څخه وساته.

٦٤ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «اِنَّمَا الصَّبْرُ عِند الصَّدمةِ الأُولَی» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: صبر هغه ده چې د مُصيبت په شروع کې شتون ولري.

٦٥ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «يَتبعُ الَميِّتَ ثَلاَثَةٌ فَيَرْجِعُ اثنانِ وَيَبقی وَاحِدً، يَتبعُهُ: أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ فَيَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبقی عَمَلُه» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: درې شيان له مړه انسان سره ځي، دوه شيان بيرته راګرځي او يو ورسره پاتي کيږي. هغه چې بيرته راګرځي هغه مال اوکورنۍ ده، او کوم چې ورسره پاتي کيږي هغه عمل ده.

٦٦ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «يَسَّرُوا وَلا تُعَسَّرُ وا وَبَشَّرُوا وَلا تُنَفِّرُوا» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: د دين په امورو کې اساني وکړي، سختې مه کوي، زيري ورکړي او مې بيزاره کوي.

٦٧ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «سَوُّوا صُفُوفَكُم، فاِنَّ تَسوِيَةَ الصُّفُوفِ مِن اِقَامةُ الصَّلاةِ» (متفق علیه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: خپل صفونه برابر کړي، ځکه صفونه د لمانځه د قيام برخه ده.

٦٨ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه عَنِ النَّبِیِّﷺ قَالَ: «اِنَّ اللَّه لَيرضی عنِ العبْدِ يَأْكُلُ الأكلةَ فَيَحمدُهُ عَليها، وَيَشْرب الشربه فيحمده عليها» (رواه مسلم)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: په حقيقت کې اللهﷻ له هغه بنده څخه راضي کيږي چې يو مړۍ ډوډۍ وخوري او د اللهﷻ ثنا او شکر آدا کړي، او کله چې اوبو وڅښي د اللهﷻ ثنا او شکر آدا کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٩ عَنْ أَنَسٍ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیَّ ﷺ :«لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ اِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَوَلَدِهِ وَالنَّاسِ أَجمعِينَ» (متفق عليه)

له انس رضی الله عنه نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: له تاسي څخه هيڅوک تر هغه وخت پوري کامل مسلمان نشي کيداي، تر څو پوري چې زه (نبي کريمﷺ) ورته له مور پلار، آولاد او ټولو خلکو څخه محبوب شوي نه یم.

٧٠ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِیَ اللَّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهُﷺ: «مَا زَالَ جِبرِيلُ يُوصِينِی بِالجارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ» (متفق عليه)

له ابن عمر رضی الله عنهما څخه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: جبرائل[ع] ماته د ګاونډی په اړه دومر سپارښتنې وکړي، چې ما فکر وکړ چې په ميراث کې به راسره شريک شي.

٧١ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِیَ اللَّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهُﷺ: «اجعلُوا آخِرَ صَلاتِكُمْ بِاللَّيْلِ وِترا» (متفق عليه)

ابن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: خپل اخري لمونځ (يعني وتر) د شپې په ورستۍ برخه کې وکړي.

٧٢ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِیَ اللَّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِیَّﷺ: «مَا يَزَالُ الرَّجُلُ يَسأَلُ النَّاسَ حَتَّى يَأْتِیَ يَوم الْقِيَامَةُ لَيس فِی وَجْهِهِ مُزعةُ لَحم» (متفق عليه)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: بعضي خلک همشه د نورو په وړاندې د سوال لاسونه آوږدوي، دغه خلک به د قيامت په ورځ په داسي حال کې حشر شي چې په مخونو به يې غوښې نه وې پاتي.

٧٣ عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِیَ اللَّهُ عَنهُمَا: أَنَّ رَسُولُ اللَّهُﷺ قَالَ: «الَّذِی تَفُوتُهُ صَلاةُ العصْرِ كَأَنَّمَا وُتِرَ أَهْلُهُ وَمَالُهُ» (متفق عليه)

ابن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: څوک چې د مازديګر لمونځ قضاء کړي داسي مثال لري لکه اهل او مال يې چې له لاس ورکړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۴ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا: أَنَّ رَسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: « الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ، لا يَظْلِمُهُ، وَلا يُسْلِمُهُ، وَمَنْ كَانَ فِی حَاجَةِ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِی حَاجَتِهِ، وَمَنْ فَرَّجَ عَنْ مُسْلِمٍ كُرْبةً، فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبةً مِنْ كُرُبَاتِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ سَتَرَ مُسْلِمًا سَتَرَهُ اللَّهُ يَوم الْقِيَامَةِ» (متفق عليه)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: مسلمان د بل مسلمان ورور ده په دې خاطر په هغه ظلم مه کوي، او ظالم ته يې مه تسليموي. هرڅوک چې د خپل مسلمان ورور اړتياوي پوره کړي، اللهﷻ به د ده اړتياوي پوره کړي. هر څوک چې د خپل مسلمان ورور ستونزي حل کړي، اللهﷻ د قيامت په ورځ د ده ستونزي حل کړي، او که هر څوک د خپل مسلمان ورور عيبونه پټ کړي، اللهﷻ د قيامت په ورځ د ده عيبونه پټ کړي.

۷۵ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ: أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِﷺ بِمَنْكِبِی، فَقَالَ: « كُنْ فِی الدُّنيا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ» (رواه البخاری)

عبدالله بن عمر رضی الله عنهما وايي: نبي کريمﷺ مې په اوږه لاس راکيښود راته وفرمايل: په دونيا کې د يو مسافر يا لاروي په رقم ژوند وکړه.

۷۶ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «الظُّلْمُ ظُلُمَاتٌ يَوم الْقِيَامَةِ» (رواه البخاری)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: ظلم د قيامت په ورځ د ګڼ شمير تاريکيو لامل کيږي.

۷۷ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: « الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ، وَالْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَی اللَّهُ عَنْهُ» (رواه البخاری)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: مسلمان هغه ده چې بل مسلمان يې د ژبې او لاس له ضرر څخه په امان وي، او ريښتنی مهاجر هغه څوک ده چې له هغه څه څخه هجرت وکړي، له کوم نه چې اللهﷻ منع کړي وي.

۷۸ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیَّﷺ قَالَ: «كُلُّ مُسْكِرٍ خَمْرٌ وَكُلُّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ» (رواه مسلم)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: هر څه چې نشه وي شراب او هر نشه کوونکي شی حرام ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷۹ عَنْ عَبْدِاللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِی اللَّهُ عَنْهُمَا عَنِ النَّبِیِّ ﷺ قَالَ: « أَبَرُّ الْبِرِّ أَنْ يَصِلَ الرَّجُلُ وُدَّ أَبِيهِ» (رواه مسلم)

له عبدالله بن عمر رضی الله عنهما نه روايت ده چې نبي كريم ﷺ وفرمايل: د انسان لپاره تر ټولو ښه عمل داده چې د پلار دوستي جاري وساتي او د پلار له ملګرو سره دوستي وكړي.

۸۰ عَنْ سَالِمٍ عَنْ أَبِيهِ عَنْ النَّبِیِّ ﷺ قَالَ: «لَا حَسَدَ اِلَّا فِی اثنتَيْنِ: رَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ الْقُرآن فَهُوَ يَتْلُوهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَ آنَاءَ النَّهَارِ وَرَجُلٌ آتَاهُ اللَّهُ مَالاً فَهُوَ يُنْفِقُهُ آنَاءَ اللَّيْلِ وَ آنَاءَ النَّهَارِ» (متفق عليه)

سالم له خپل پلار څخه روايت کوي چې نبي كريم ﷺ وفرمايل : نشته حسد مګر خو شته په دوه شيانو کې ۱- هغه سړی چې الله ﷻ قرانکريم ورکړي وي او هغه د شپې او ورځي په اوږدو کې تلاوت کوي. ۲- هغه سړی چې الله ﷻ هغه ته مال ورکړي وي او هغه د شپې ورځي په اوږدو کې صدقه کوي.

۸۱ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «لاَ تَأْكُلُوا بِالشَّمَالِ فَاِنَّ الشَّيطانَ يَأْكُلُ بِالشَّمَالِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روايت ده چې نبي كريم ﷺ وفرمايل: په کيڼ لاس خواړه مه خوري ځکه شيطان په کيڼ لاس خواړه خوري.

۸۲ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ لَقِیَ اللَّهَ لاَ يُشْرِكُ بِهِ شَيئا دَخَلَ الجنَّةَ وَمَنْ لَقِيَهُ يُشْرِكُ بِهِ دَخَلَ النَّارِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روايت ده چې نبي كريم ﷺ وفرمايل: هر شخص چې په داسي حال کې له الله ﷻ سره ملاقات وکړي، چې شريک يې ورسره نه وي نيولي جنت ته به داخليږي. او که هر شخص په داسي حال کې له الله ﷻ سره ملاقات وکړي، چې شريک ورسره نيولي وي دوزخ ته به داخليږي.

۸۳ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «اِنَّ بَين الرَّجُلِ وَبَين الشَّرْكِ وَالْكُفْرِ تَرك الصَّلاَةِ» (رواه مسلم)

له جابر رضی الله عنه روايت ده چې نبي كريم ﷺ وفرمايل: هغه څه چې د انسان او کفر او شرک ترمنځ فاصله روالي هغه لمونځ دي.

۸۴ عَنْ جَابِرٍ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «يُبْعثُ كُلُّ عبد علی ما مَاتَ عَلَيْهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

له جابر رضی الله عنه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هر بنده په هغه حالت راپورته کیږي په کوم حالت کې چې مړ شوی وي.

۸۵ عَن بَعْضِ أزْواجِ النبیَّ رضی اللّه عنهن عَنِ النبَّیﷺ قَالَ: «مَنْ أتَی عَرَّافاً فَسأَلَهُ عنْ شَیء، لَمْ تُقْبلْ لَهُ صلاةُ أربعِینَ یوما» (رواه مسلم)

د نبي کریمﷺ له بعضي بیبیانو څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ ویلي وو: که څوک له عراف (کوډ ګر) سره ملاقات وکړي او له هغه څخه د یو څه په اړه پوښتنه وکړي څلویښت ورځې یې لمونځ نه قبلیږي.

۸۶ عَن ابن مَسْعُودٍ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «اِنَّ أشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً یَو الْقِیَامَۀ الْمُصَوَّرُونَ» (متفق علیه)

له ابن مسعود رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: په قیامت کې به د عذاب له نظره تر ټول زیات عذاب هغو کسانو ته ورکول کیږي چې انځور ګران وي.

۸۷ عَن ابن مَسْعُودٍ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «الآ یَتَانِ مِنْ آخِرِ سُورَۀِ البقَرَۀِ مَنْ قَرَأَهُمَا فِی لَیلَۀٍ کَفَتَانُ» (رواه البخاری)

له ابن مسعود رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې د سورت بقرې دوه ورستنې آیاتونه په شپه کې تلاوت کړي همدا ورته کافي ده.

۸۸ عَنْ ثابتِ بنِ الضَّحاکِ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لَعْنُ الْمُؤْمِنِ کَقَتْلِهِ» (متفق علیه)

له ثابت بن ضحاک رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: په مؤمن باندې لعنت ویل د هغه د مرګ په شان ده.

۸۹ عَنْ أَبِی ذَرَّ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللَّهِﷺ قَالَ: «لاَ تَحْقِرَنَّ مِنَ المعْرُوفِ شَیئا وَلَوْ أَنْ تَلقی أَخَاکَ بِوَجه طَلق» (رواه مسلم)

له آبوذر رضی الله عنه څخه روایت ده چې نبي کریمﷺ وفرمایل: هیڅ ښه او نیک عمل حقیر مه ګڼې، حتی له خپل ورور سره په پراخه څېره مخامخ شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹۰ عَن أَبی الدَّردَاءِ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «مامِن عبد مُسْلِمٍ يَدعُو لأَخِيهِ بِظَهرِ الغَيْبِ الِاَّ قَالَ المَلکُ ولَکَ بمِثل »(رواه مسلم)

له آبودرداء رضی الله عنه څخه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: هيڅ مسلمان بنده نشته چې د خپل ورور لپاره د هغه په غياب کې دعا وکړي، مگر داچې ملايکي ورته وايي چې هغه ستا لپاره هم همداسي ده.

۹۱ عن معاويه رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «مَنْ يُرِدِ اللّهُ بِهِ خَيرا يُفَقِّهْهُ فِی الدِّينِ» (متفق عليه)

له معاويه رضی الله عنه څخه روايت ده چې نبي کريمﷺ وفرمايل: هر شخص ته چې اللهﷻ د خير اراده وکړي، هغه شخص ته په دين کې پوه ورکوي.

۹۲ عَنْ أَبِی سَعِيدٍ الْخُدْرِیَّ رضی اللّه عنه أَنَّ رّسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «اِذَا سَمِعْتُمُ النِّدَاءَ، فَقُولُوا مِثلَ مَا يَقُولُ الْمُؤَذِّنُ» (متفق عليه)

ابو سعيد الخدری رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: کله مو چې د آذان غږ واوريده، له مؤذن سره د آذان کلمات تکرار کړي.

۹۳ عَنْ أَبِی قَتَادَةَ السَّلَمِیَّ رضی الله عنه أَنَّ رّسُولَ اللّهِﷺ قَالَ: «اِذَا دَخَلَ أَحَدُکُمُ المسْجِدَ فَليركعْ رَكعتَيْنِ قَبل أَنْ يَجْلِسَ» (متفق عليه)

ابوقتاده سلمي رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هر کله چې له تاسو څخه يو مسجد ته داخل شو، مخکې له دې چې کيني دوه رکعته لمونځ دې آدا کړي.

۹۴ عَنْ أَبِی مُوسَی رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «مَثَلُ الَّذِی يَذْكُرُ رَبَّهُ، وَالَّذِی لا يَذْكُرُ رَبَّهُ: مَثَلُ الحیَّ وَالميَّتِ» (رواه البخاری)

ابو موسی اشعري رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: هغه څوک چې د اللهﷻ ذکر کوي، او هغه څوک چې د اللهﷺ ذکر نه کوي په مثال د مړه او ژوندي دي.

۹۵ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِی اللّهُ عَنهُمَا قَالَ: قَالَ النَّبِیُّﷺ: «نِعمتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالفراغُ» (رواه البخاری)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابن عباس رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: په دوه عملونو کې خلک ډیر تاوان کوي. (گټه نه ترې پورته کوي) یو روغتیا او بل فراغت ده.

۹۶ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرآن وَ عَلَّمَهُ» (رواه البخاری)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: په تاسو کې نیکمرغه هغه څوک ده چې قرانکریم زده کړي، او نورو ته یې وښيي.

۹۷ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «مَنْ تَوَضَّأَ فَأَحسنَ الْوُضُوءَ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ جَسَدِهِ حَتَّى تَخْرُجَ مِنْ تَحْتِ أَظفارِهِ» (رواه مسلم)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: څوک چې په ښه طریقه سره آودس وکړي، گناهونه یې له بدن څخه بهر کیږي. حتی تر دې چې د نکانو له بیخونو څخه یې وځي.

۹۸ عَنْ عُثمانَ بْنِ عَفَّانَ رضی الله عنه قَالَ: قَالَ النَّبِيَّ ﷺ: «مَنْ صَلَّى الْعِشَاءَ فِی جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا قَامَ نِصف اللَّيْلِ، وَمَنْ صَلَّى الصُّبح فِی جَمَاعَةٍ فَكَأَنَّمَا صَلَّى اللَّيل كُلَّهُ» (رواه مسلم)

عثمان بن عفان رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې دماخستن لمونځ په جماعت سره آدا کړي، داسي ده لکه نیمه شپه یې چې عبادت تیره کړي وي. او که څوک د همدغي شپې د سهار لمونځ په جماعت سره آدا کړي، داسي ده لکه ټوله شپه یې چې په عبادت تیره کړي وي.

۹۹ عَنْ أَبِی أَيُّوبَ الأَنصارِيَّ رضی الله عنه أَنَّ رَّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: «مَنْ صَامَ رَمَضَانَ ثُمَّ أَتبعَهُ سِتًّا مِنْ شَوَّالٍ كَانَ كَصِيَامِ الدَّهْرِ» (رواه مسلم)

ابو ایوب انصاری رضی الله عنه وایي: نبي کریمﷺ وفرمایل: هر څوک چې د رمضان د میاشتي روژه ونسي، او له دې وروسته د شوال د میاشتې شپږ ورځې روژه ونسي داسي ده لکه چې ټول عمر یې روژه نیولي وي.

۱۰۰ عَنْ سهل بن حُنَيف رضی الله عنه أَنَّ رَّسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ: « مَنْ سأَلَ اللَّهَ تعالى الشَّهَادةَ بِصِدق بلَّغهُ مَنازِلَ الشُّهَداءِ وإِنْ ماتَ على فِراشِهِ» (رواه مسلم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

سهل بن حنيف رضی الله عنه وايي: نبي کريمﷺ وفرمايل: که څوک په صادقانه ډول له اللهﷻ څخه شهادت وغواړي او بيا په خپله بستره کې مړ شي، اللهﷻ ورته د شهادت مرتبې ورکوي.

پای

ستاسو د دوعا گانو په هيله

۲۹/۱۲/۱۴۰۳ خوست

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library